

Informe 3a Jornada de treball del LL4CC Alt Penedès

3 de juliol de 2025

Author	Renata Pasero Oriol Agulló	
Deliverable number	1.1	
Work Package number	1	
Lead beneficiary	1 - DIBA	
Reviewer		
Dissemination level	PU - Public	
Due date	1	

Soci coordinador

Socis beneficiaris

Antecedents

El Consell Comarcal de l'Alt Penedès participa com a soci en el projecte LIFE eCOadapt50 (LIFE21-IPC-ES), una iniciativa estratègica que promou l'adaptació al canvi climàtic a través de solucions adaptatives co-creades amb la implicació activa dels principals actors del territori.

El projecte LIFE eCOadapt50 exigeix l'activació de mecanismes de participació que garanteixin la implicació activa dels agents locals en l'adaptació al canvi climàtic. En aquest context, el Living Lab de l'Alt Penedès (LL4CC) es configura com una eina clau per a la cocreació de solucions adaptatives, centrades en les necessitats específiques del territori.

Objectius

L'objectiu general del LL4CC és aconseguir una participació i una implicació eficaç de tots els actors locals, vinculats amb el territori i les seves activitats econòmiques, que poden tenir un paper rellevant en la definició i aplicació de les accions d'adaptació al canvi climàtic amb una visió territorial i dels sectors socioeconòmics objecte del projecte: agroramader, turisme i forestal.

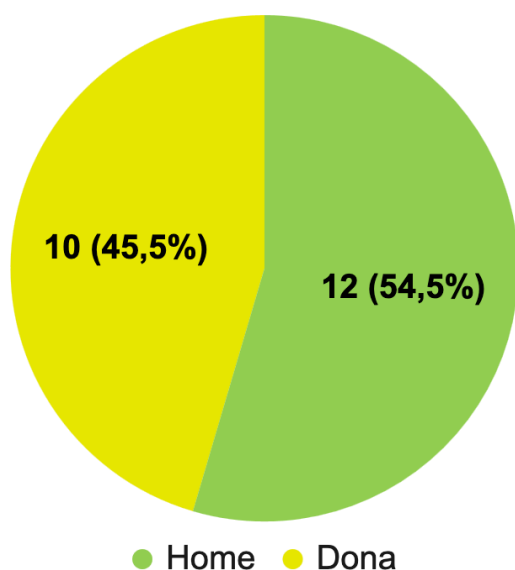
Les sessions han de garantir prendre decisions col·lectives basades en el consens i la informació compartida. La clau és mantenir una comunicació fluida, fomentar la transparència i assegurar un seguiment adequat per garantir que les propostes adoptades es porten a terme de manera efectiva.

Els objectius operatius de la sessió del 3 de juliol de 2025 a l'Escorxador de Vilafranca del Penedès, eren:

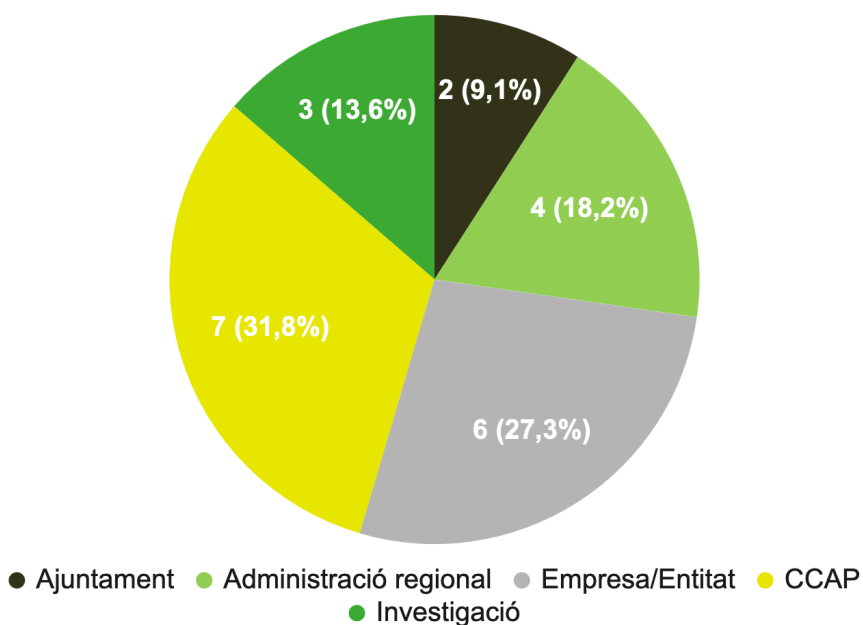
- Donar a conèixer projectes d'adaptació al canvi climàtic entre diferents agents del sector agroramader, forestal i turístic.
- Impulsar un relat comú entre agents de la comarca de l'Alt Penedès.
- Prioritzar accions d'adaptació al canvi climàtic per a l'eix Agricultura.
- Elaborar col·lectivament fitxes que concretin la implementació de les accions sobre aigua regenerada i renaturalització d'entorns fluvials..
- Identificar accions i agents clau per a dur a terme les accions.

Assistència i participació

A la sessió hi han participat 22 persones: 10 dones i 12 homes. De les quals 7 eren procedents del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, 4 d'altres administracions regionals, 3 de centres d'investigació en canvi climàtic i 2 d'Ajuntaments de la comarca.

Gràfic 1. Gènere de les persones assistents

Gràfic 2. Àmbit de procedència de les persones assistents

Escaleta de la sessió

- 11.55 h **Dinàmica de priorització** de les accions del proper eix "Gestió de la Vinya", a càrrec de Raons Públiques
- 12.05 h **Benvinguda**, a càrrec de Gemma Pellissa
tècnica de Medi Ambient del Consell Comarcal de l'Alt Penedès
- 12.10 h **Presentació de resultats de la darrera sessió**, a càrrec de Gemma Pellissa
- 12.25 h **Breu exposició de projectes d'adaptació** en curs:
- Millora ambiental de la Cua del Pantà del Foix, a càrrec de Gina Sorolla de Naturalea
 - Encoixinats a la Vinya, a càrrec de Soazig Darnay del CTFC
 - Varietats Tradicionals, a càrrec de Marina Vallejo, del CCAP
- 12.50 h **Taules de cocreació i debat** de les accions a treballar de l'eix "Gestió de l'Aigua", a càrrec de Raons Públiques
- 13.40 h **Posada en comú**, conclusions i comiat, a càrrec de Raons Públiques
- 14.00 h **Dinar networking**

Recull d'aportacions de les taules de cocreació^A

La dinàmica participativa de la sessió es desenvolupa en dos grups de treball. Una centrada en projectes sobre regeneració d'aigua i l'altre en projectes sobre renaturalització d'entorns fluvials, amb l'objectiu d'identificar beneficis, riscos, impactes, agents i accions clau per a dur-les a terme.

GRUP 1

Prova Pilot d'ús de l'aigua regenerada per reg agrícola	
Beneficis que aporta aquesta estratègia per a l'Alt Penedès	<ul style="list-style-type: none"> Dades específiques del territori
Riscos o amenaces que té	<ul style="list-style-type: none"> Pèrdua de temps i de recursos, ja s'han fet en altres llocs, es podria reaprofitar i complementar amb dades del territori Privatització de l'ús de l'aigua depurada per una empresa privada Més dades sobre els cabals ecològics que s'han de mantenir
Impactes que es poden assumir	<ul style="list-style-type: none"> No s'haurien de limitar a les vinyes, es podria ampliar per altres tipus de cultius. Agricultors multicultius Desaprofitar les experiències anteriors, que demostren que es pot fer servir aigua regenerada per reg agrícola

GRUP 1

Pla director d'ús d'aigües regenerades	
Beneficis que aporta aquesta estratègia per a l'Alt Penedès	<ul style="list-style-type: none"> Més d'una ciutat implicada Transparència en el procés
Riscos o amenaces que té	<ul style="list-style-type: none"> Ha de ser una distribució justa Que sigui només un paper desconnectat de la pràctica
Com ho fem?	<ul style="list-style-type: none"> S'ha de confirmar que sigui necessari, sembla que ja hi ha l'encàrrec de fer-ho Pics 2026 Planificació de com fer-ho i per a quins usos Establir límits i quantitats

GRUP 1

Assajos demostratius d'aprofitament d'aigües de diferents procedències

Beneficis que aporta aquesta estratègia per a l'Alt Penedès	<ul style="list-style-type: none"> • Generar mòduls replicables, que puguin inspirar altres territoris • Visió integral de l'aprofitament de l'aigua • Com el cas de l'aigua regenerada, hi ha exemples anteriors que es poden aprofitar
Riscos o amenaces que té	<ul style="list-style-type: none"> • Pluvial de terra (dipòsits d'aigua pluvial fets de terra) • Depuradores adaptades als cellers • Escorrentia superficial • No tractar aigua subterrània • Aigües superficials que no tornin al medi
Com ho fem?	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha de tenir en compte l'arquitectura de cobertes als edificis dels cellers • S'ha de determinar com fer la captació • Fusió estudi aigua regenerada més diferents procedències • Proposta: es pot fer l'estudi d'aigua regenerada per usos industrials?
Amb quins actors?	<ul style="list-style-type: none"> • S'ha de fer amb cellers potents per assegurar resultats • Indústries • Cooperatives vinícoles • Associacions vinícoles

GRUP 2

Posta en marxa d'iniciatives per a la recuperació dels espais fluvials i hàbitats aquàtics

Beneficis que aporta aquesta estratègia per al turisme de l'Alt Penedès	<ul style="list-style-type: none"> • Paisatge verd en contraposició amb el secà • Ciutadania i pràctica esportiva • Sensibilització turística i visibilitat d'aquests ecosistemes • Interès forestal: recuperació del bosc de ribera
Riscos o amenaces que té	<ul style="list-style-type: none"> • Massificació en cas d'atractiu turístic
Com ho fem?	<ul style="list-style-type: none"> • Camins i rutes • Zones d'observació d'amfibis • Aprofitament o millora del traçat de camins i vials perquè l'aigua no vagi de cop al rierol
Amb quins actors?	<ul style="list-style-type: none"> • Ajuntaments • Pagesos

GRUP 2

Recuperació del cabal ecològic i regeneració de la riera de Llitrà i riu Foix

<p>Beneficis que aporta aquesta estratègia per al turisme de l'Alt Penedès</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Major interès dels itineraris i senders de la riera de Llitrà • Millora de l'ecosistema de ribera, diferenciant zones de corriols i zones sense presència humana • Possibilitat d'implicar al sector turístic en accions de protecció de l'ecosistema • Es podria treballar per una estratègia turística "a distància" • Recuperació de fruita i espais d'interès • Cal molta pedagogia per evitar malmetre l'ecosistema • Potenciació del turisme coresponsable
<p>Riscos o amenaces que té</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Esdeveniments climàtics extrems • Contaminació o salinització • Garantir el manteniment de l'espai per una major freqüentació • Més consum energètic (bombes,...) • Ecosistema molt fràgil • Turisme poc respectuós • Disputa per l'aigua de la depuradora • Disputa entre el cabal ecològic i l'aigua regenerada • Percentatge alt d'aigua freàtica a Vilafranca • Perill de moltes masies del Penedès sense aigua
<p>Impactes que es poden assumir</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Major freqüentació (presència humana) • Turisme controlat • Major necessitat de manteniment
<p>Com ho fem?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recuperació bosc de ribera autòcton • Projecte executiu i de viabilitat • Reduccions de l'erosió i millora de l'infiltració amb vegetació autòctona • Dur les aigües de l'EDAR amunt (com a Valls) • Moltes exemplars pels pous il·legals • Gestió forestal perquè arribi més aigua
<p>Amb quins actors?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Agència Catalana de l'Aigua • Mancomunitat Penedès-Garraf • Ajuntaments per on transcórrer el curs fluvial • Ajuntaments • Consell Comarcal • Associació Custòdia del Territori • Consorci Promoció Turística del Penedès • UPC (Hidrologia) • UB (Ecologia)

GRUP 2

Recuperar els espais humits i zones inundables del territori

Beneficis que aporta aquesta estratègia per al turisme de l'Alt Penedès	<ul style="list-style-type: none"> ● Turisme de natura i d'observació d'aus ● Refugis climàtics ● Recuperació d'aquífers ● Conscienciació: turisme respectuós i educació ambiental
Riscos o amenaces que té	<ul style="list-style-type: none"> ● Mosquits transmissors de malalties humanes i animals ● Rebuig de la població per augment d'insectes ● Freqüentació d'espais naturals ● Rebuig dels sectors afectats ● Ecosistemes molt fràgils
Impactes que es poden assumir	<ul style="list-style-type: none"> ● Polígons
Com ho fem?	<ul style="list-style-type: none"> ● Cal delimitar primer la conca hidràulica ● Rases aigüeres ● Basses biòtops ● Sensibilització ● Cal definir trams freqüentables i no ● Controlar l'erosió
Amb quins actors?	<ul style="list-style-type: none"> ● Sant Sadurní ● Subirats ● Meandres del riu Anoia ● Agència Catalana de l'Aigua ● Subvencions

Dinàmica de prioritització de les accions del proper eix "Gestió de la vinya"

Mentre s'estava duent a terme l'acollida, es va demanar a les persones assistents que fessin una prioritització d'accions de l'eix de la propera sessió: "gestió de la vinya". Per a fer-ho, cada persona agafava 3 boles de colors (verd, groc i vermell). La bola verda representava "important", la groga "molt important" i la vermella "molt estratègic". El detall de les accions estaven accessibles per a la consulta. Així mateix, es van facilitar una sèrie de post-its per deixar comentaris concrets sobre cada acció.

TIPUS	ACCIÓ				Comentaris
PROMOCIÓ PRODUCTES PROXIMITAT	6.2. Promoció de productes de proximitat i distribució Km0	2	5	4	
TÈCNIQUES CC	Millora del maneig del sol per l'adaptació de la vinya al canvi climàtic	7	0	3	
TÈCNIQUES CC	6.4 Promoció d'una agricultura sostenible i resilient	5	4	0	Massa poc desenvolupada la idea
TÈCNIQUES CC	Millora del maneig de la planta per a l'adaptació al canvi climàtic	0	5	3	
PROMOCIÓ PRODUCTES PROXIMITAT	MUN 6.1. Introducció de productes locals i ecològics als menjadors escolars	3	2	2	
INVESTIGACIÓ I PROVES PILOT	4.5. Estudiar en detall la relació entre l'increment de temperatura, l'avançament de la verema i els conseqüents efectes en la qualitat del vi degut a una maduració més ràpida del raïm	0	2	1	
TÈCNIQUES CC	4.3. Manual de bones pràctiques per millorar el balanç de carboni dels conreus de vinya a l'Alt Penedès.	0	0	3	Un termini de 2 anys és curt. Hi ha altres projectes que ja s'hi ocupen
FORMACIÓ	4.2 Formació o servei d'assessorament adreçat al sector agrícola per revisar les pòlisses d'assegurances contractades i garantir que donen cobertura a els riscos associats al canvi climàtic	1	1	0	
INVESTIGACIÓ I PROVES PILOT	Aïllament i implementació de microorganismes autòctons per lluitar contra l'estrès hídric de la vinya	0	0	2	Idea massa bàsica per portar-la a terme amb aquest termini i pressupost
INVESTIGACIÓ I PROVES PILOT	Enfortir programes de selecció de peus i varietats (inclòs noves tècniques genòmiques)	1	0	1	Primer hauríem de revisar la llei
FORMACIÓ	Formació al sector vitícola	0	0	0	
FORMACIÓ	4.1 Organitzar jornades informatives destinades al	0	0	0	Bona idea però hi ha altres

LIFE21-IPC-ES

"This project has been funded with support from the European Commission"

	sector agrícola/vitivinícola i generar un espai virtual on tothom pugui accedir-hi			més prioritàries
--	--	--	--	------------------